

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. vasario 25 d.
(OR. en)

6133/22
ADD 1

LIMITE

SAN 79
PHARM 20
COVID-19 37
PROCIV 11

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Tarybai
Dalykas:	Rekomendacijos dėl TARYBOS SPRENDIMO, kuriuo suteikiami įgaliojimai Europos Sąjungos vardu pradėti derybas dėl tarptautinio susitarimo dėl pandemijų prevencijos, parengties joms ir reagavimo į jas sudarymo, taip pat dėl Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) papildomų pakeitimų, PRIEDAS

**DERYBINIAI NURODYMAI, SKIRTI DERYBOMS DĖL TARPTAUTINIO SUSITARIMO DĖL PANDEMIJŲ
PREVENCIJOS, PARENGTIES JOMS IR REAGAVIMO Į JAS, TAIP PAT DERYBOMS DĖL TARPTAUTINIŲ
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS TAISYKLIŲ (2005 M.) PAPILDOMŲ PAKEITIMŲ**

1. Vykstant tarpvyriausybiniam procesui, kuris buvo nustatytas 2021 m. gruodžio 1 d. specialiojoje Pasaulio sveikatos asamblėjos (PSA) sesijoje priimtame sprendime SSA2(5) ir kuris yra visuotinai įtraukus derybų forumas, Komisija, kartu su valstybėmis narėmis, sieks derybose susitarti dėl tarptautinio susitarimo dėl pandemijų prevencijos, parengties joms ir reagavimo į jas¹ (toliau – Susitarimas dėl pandemijų).
2. Pagal 2022 m. sausio 26 d. Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) vykdomosios valdybos priimtą Sprendimą EB150(3) Komisija kartu su valstybėmis narėmis taip pat sieks derybose susitarti dėl Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) (TSPT) papildomų pakeitimų.
3. Komisija Europos Sąjungos vardu Sąjungos kompetencijai priklausančiais klausimais, kaip apibrėžta Sutartyse, siekia visapusiško derybų keliu sutarto rezultato, apimančio toliau išdėstytus tikslus bei principus, kuris būtų pagrįstas COVID-19 pandemijos metu įgyta patirtimi ir kuriuo būtų siekiama pasirengti galimoms ekstremaliosioms visuomenės sveikatos situacijoms ateityje.

¹ Šiuo pavadinimu nurodomas susitarimas, kaip apibrėžta Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės 2 straipsnio 1 dalies a punkte, ir juo nedaromas poveikis pavadinimui (pvz., konvencija, sutartis ar susitarimas), kurį galiausiai pasirinks susitarimą pasirašysiančios šalys.

4. Kadangi tiksli numatomo tarptautinio susitarimo aprėptis dar nežinoma, Taryba atitinkamai gali peržiūrėti ir toliau plėtoti šiuos nurodymus, visų pirma siekdama spręsti bet kokius klausimus, kurie nėra konkrečiai į juos įtraukti, įskaitant, be kita ko, klausimus dėl finansavimo arba kitų numatomų nuostatų, kurios gali daryti poveikį Sąjungos kompetencijai, nesusijusiai su žmonių sveikatos apsauga ir gerinimu, pavyzdžiui, jos kompetencijai aplinkos, prekybos, laisvo judėjimo, duomenų apsaugos, vidaus rinkos ir vystomojo bendradarbiavimo srityse.
5. Susitarime dėl pandemijų, kuriuo turėtų būti papildytos Tarptautinės sveikatos priežiūros taisyklės (2005 m.) (toliau – TSPT), jo Šalims bus nustatytos esminės teisiškai privalomos pareigos, siekiant visų pirma:
- užtikrinti grėsmių visuomenės sveikatai, turinčių pandeminių potencialą, prevenciją ir kontrolę;
 - nustatyti tokias grėsmes ir apie jas pranešti ir
 - pasirengti joms bei į jas reaguoti.
6. Tos esminės pareigos turėtų būti įtvirtintos, be kita ko, Susitarimo dėl pandemijų preambulėje, bendraisiais tikslais ir principais, tokiais kaip teisė į aukščiausio pasiekiamo lygio sveikatos priežiūros paslaugas, tarptautinis solidarumas, lygios galimybės naudotis medicininėmis atsako priemonėmis (pvz., naudotis asmeninėmis apsaugos priemonėmis, galimybe skiepytis, terapiniais vaistais ir diagnostikos priemonėmis, sveikatos ir socialinėmis paslaugomis, taip pat medicinine priežiūra), savalaikis keitimasis duomenimis ir informacija, be kita ko, siekiant palengvinti mokslinius tyrimus ir sudaryti sąlygas visuomenei laiku gauti, naudoti ir suprasti patikrintą informaciją, koncepcija „Viena sveikata“, būtinybė atsižvelgti į glaudų ryšį tarp žmonių bei gyvūnų sveikatos ir aplinkos būklės, sveikatos ir žmogaus teisių, įskaitant lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises pagal naująjį Europos konsensumą dėl vystymosi, sąsajomis, ir PSO užtikrinamas vadovavimas pasaulinio sveikatos valdymo srityje ir itin svarbus daugiašalio bendradarbiavimo vaidmuo šioje srityje. Atliekant darbą turėtų būti vadovaujamasi lygybės principu, be kita ko, laikantis negaliai atžvalgaus ir į lyčių lygybę orientuoto požiūrio.

7. Į Susitarimą dėl pandemijų taip pat turėtų būti įtrauktos nuostatos, kuriomis nustatoma:

- institucinė struktūra;
- tolesnė taisyklių nustatymo tvarka, jei reikia;
- stebėsenos, atitikties užtikrinimo ir atskaitomybės mechanizmai;
- valstybių įsipareigojimo ir atsakomybės principai, taip pat veiksmų visais valdžios lygmenimis ir (arba) tarpsektoriniai principai parengties srityje, padedantys geriau sutelkti visas kompetencijas bei išteklius ir užtikrinti pandemijų prevencijos ir reagavimo į jas nuoseklumą pasauliniu, regioniniu, nacionaliniu ir bendruomenės ir (arba) vietos lygmenimis, ir
- techninė pagalba ir pajėgumų stiprinimas įgyvendinimo srityje, įskaitant finansinius mechanizmus, kuriais atsižvelgiama į visus išteklius.

8. Kad Susitarimas dėl pandemijų būtų veiksmingas, visų pirma reikės didelių investicijų į paramą įgyvendinimui. Tai turėtų apimti šiuos veiksmus:
- stiprinti PSO gebėjimą remti nacionalinių ir regioninių sveikatos sistemų pagrindinius pajėgumus pandemijų prevencijos, parengties joms, jų aptikimo ir reagavimo į jas srityse;
 - teikti intensyvią techninę pagalbą mažų ir mažesnių vidutinių pajamų šalims ir padėti joms stiprinti pajėgumus siekiant:
 - veiksmingai įgyvendinti Susitarimą dėl pandemijų ir susijusius įsipareigojimus pagal TSPT;
 - tobulinti nacionalinius ir regioninius pandemijų prevencijos, aptikimo, parengties joms ir reagavimo į jas mechanizmus (įskaitant tarpžinybinius ir tarpsektorinius koordinavimo mechanizmus) ir
 - didinti sveikatos sistemų pajėgumus parengties pandemijoms ir reagavimo į jas srityje, be kita ko, kad būtų užtikrintas pagrindinių sveikatos paslaugų nepertraukiamumas ekstremaliųjų visuomenės sveikatos situacijų metu, gerinant sveikatos ir socialinių paslaugų darbuotojų gebėjimus, ir kad būtų užtikrintas integruotas, tarpdalykinis stebėjimas siekiant užkirsti kelią ekstremaliosioms visuomenės sveikatos situacijoms, galinčioms sukelti pandemiją, jas aptikti ir į jas reaguoti, kuriant ir diegiant skaitmenines sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų priemones.
9. Susitarime dėl pandemijų taip pat turėtų būti sprendžiamas atsparumo antimikrobinėms medžiagoms klausimas taikant koncepciją „Viena sveikata“.

10. Susitarimu dėl pandemijų turėtų būti siekiama nustatyti esmines nuostatas ir įsipareigojimus, ypač pirmiau nurodytose pagrindinėse srityse, ir kartu nustatyti būsimų derybų kryptį, be kita ko, parengiant papildomus protokolus. Teisiškai privalomas nuostatas galima papildyti neprivalomomis nuostatomis (pvz., gairėmis, standartais ir deklaracijomis).
11. Visoms Jungtinių Tautų valstybėms narėms, taip pat regioninės (ekonominės) integracijos organizacijoms, kurioms tos valstybės narės yra perdavusios kompetenciją su šio susitarimo nuostatomis susijusiais klausimais, turėtų būti leista tapti Susitarimo dėl pandemijų arba bet kurio iš jo protokolų šalimis. Taip pat turėtų būti nustatyta konkreti bendradarbiavimo su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis ir nevyriausybiniais suinteresuotaisiais subjektais tvarka.
12. Taip pat reikėtų apsvarstyti įgyvendinimo pereinamuosius laikotarpius ir susijusią paramą įgyvendinimui, ypatingą dėmesį skiriant mažų ir mažesnių vidutinių pajamų šalių poreikiams.
13. Parengties pandemijoms ir reagavimo į jas tikslams pasiekti įgyvendinant Susitarimą dėl pandemijų gali prireikti TSPT papildomų pakeitimų. Bet kokiais galimais TSPT papildomais pakeitimais turėtų būti siekiama patikslinti bei sugriežtinti galiojančias TSPT nuostatas ir padidinti jų įgyvendinimo veiksmingumą, kartu užtikrinant tokių pakeitimų ir Susitarimo dėl pandemijų nuostatų tarpusavio papildomumą, nuoseklumą ir suderinamumą.

14. Konkrečiai, TSPT papildomais pakeitimais turėtų būti siekiama: a) užtikrinti veiksmingesnį TSPT įgyvendinimą ir stebėseną nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis; b) stiprinti atitikties užtikrinimo mechanizmus; c) gerinti ankstyvą aptikimą, taip pat dalijimąsi informacija, analizės duomenimis ir mėginiais protrūkių atveju; d) skatinti greitesnio reagavimo priemonių taikymą; e) didinti TSPT sistemos institucijų sprendimų priėmimo skaidrumą ir veiksmingumą, be kita ko, papildant arba pertvarkant esamas institucijas; f) skatinti naudoti naujas skaitmenines priemones, kurios gali pagerinti TSPT įgyvendinimą, ir g) sudaryti palankesnes sąlygas tolesniam TSPT dalinio keitimo procesui, kad būtų atsižvelgta į kintančius poreikius.
15. Tarpvyriausybiname derybų organe, atsakingame už Susitarimo dėl pandemijų rengimą, kaip nustatyta PSA sprendime SSA2(5), ir visuose parengiamuosiuose ar susijusiuose organuose, taip pat vykdant veiklą pagal sprendimą EB150(3) siekiant susitarti dėl papildomų pakeitimų TSPT griežtinimo tikslais, Sąjungai jos kompetencijai priklausančiais klausimais atstovaus Komisija.
16. Komisija turėtų stengtis užtikrinti, kad Susitarimas dėl pandemijų ir visi galimi TSPT papildomi pakeitimai derėtų su atitinkamais Sąjungos teisės aktais ir politika, taip pat su Sąjungos įsipareigojimais pagal kitus atitinkamus daugiašalius susitarimus.
17. Komisija turėtų vesti derybas laikydamasi atitinkamų galiojančių Sąjungos teisės aktų, įskaitant ES teisinę sistemą tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai srityje.
-